

УДК 658.5

Колосівська О. – ст. гр. БМп-32

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Пулюя

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Науковий керівник: асистент Малюта Л.Я.

З розвитком конкуренції на ринку та зниженням норми прибутку перспективи розвитку підприємства значною мірою залежать від поведінки витрат та управління ними. Вміння плановірно і раціонально здійснювати управління витратами в періоди погіршення кон'юнктури ринку підвищує шанси підприємства на виживання. Також за сприятливих економічних умов надзвичайно актуальним і важливим завданням є оптимізація розподілу ресурсів між поточною та інвестиційною діяльністю. Це можливо зробити, якщо на підприємстві діє продумана система управління витратами.

Побудову та вдосконалення системи управління витратами на підприємствах пропонуємо здійснювати за таким шляхом:

- виділення основних понять і процедур, системи управління витратами;
- виявлення існуючих проблем формування та контролю витрат на підприємстві;
- формування моделі управління витратами з урахуванням особливостей галузі та підприємства;
- побудови інформаційної системи;
- адаптації документообороту до обраної інформаційної системи;
- розподілу відповідальності за формування витрат та створення механізму мотивації і стимулювання за їх зниження.

Слід також зазначити, що корегуючий вплив на процес формування витрат передбачає три основні цілі, що повинні постійно знаходитись в полі зору особи, яка відповідає за управління витратами, а саме:

- підтримку відповідності між фактичними витратами ресурсів та їх нормативно-плановими витратами;
- досягнення економії за рахунок зниження витрат ресурсів порівняно з нормативними витратами без зниження корисного ефекту витрат;
- приведення обсягу і графіка витрачання ресурсів у відповідності зі зміною виробничих і фінансових можливостей підприємства.

Надзвичайно важливою функцією управління витратами є прогнозування величини витрат виробництва відповідно до стратегій розвитку підприємства. При цьому прогнозна величина має стати орієнтиром для досягнення певного рівня ефективності виробництва, забезпечення конкурентоспроможності підприємства в ринковому середовищі. З цих позицій процеси управління витратами мають зайняти центральне місце в управлінні виробничими процесами.

Таким чином, на базі прогнозованих оцінок майбутніх витрат розробляється планова документація, в якій відповідно до вибраної класифікації витрат і методів їх розрахунку встановлюються планові величини витрат по підприємству в цілому, окремих його підрозділів і структурах, видах виробництва і виробках. Класифікація витрат відповідно до мети управління виробництвом в цілому є основним елементом побудови системи управління витратами, включаючи питання вибору методів обробки і аналізу інформації.